

Verslag - concept -

CCvD Datastandaarden

Datum:	15 maart 2024
Tijd:	10.00 - 12.00 uur
Plaats:	Waterschapshuis, Amersfoort
Kenmerk:	Verslag_CCvD-D_20240315

AANWEZIGEN CCvD-DATASTANDAARDEN

Naam	Werkzaam bij/voor	Afgevaardigd door of rol
Noud Hooyman	Ministerie BZK	Voorzitter
Harmen Willemse	SIKB	Secretaris, verslag
Frank Terpstra	Geonovum	BRO/NEN3610
Paul Stroet	Waternet	Unie van Waterschappen
Bert Darwinkel	TAUW	VKB
Stephany de Maaijer	Informatiehuis Water	beheerder standaarden
Henk Koster	SIKB	beheerder standaarden
Edwin van 't Walderveen	RWS-CIV	Rijkswaterstaat
Eric Oosterom	Stichting RIONED	beheerder standaarden
Marie-Claire Eichhorn	Visma Roxit BV/ Nazca IT Solutions	Informatiesystemen Bodem overheid
Dolf Daal	Informatiehuis Water	beheerder standaarden
Afwezig	Werkzaam bij/voor	Afgevaardigd door of rol
Erik Kraaij	Informatiehuis Water	beheerder standaarden
Luc Scholtis	Labwing	Fenelab
Thieu Caris	Provincie Zeeland	IPO
Hilde Niezen	Stichting RIONED	beheerder standaarden
Roeland Heuff	SIKB	BRO-fase 2

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter Noud Hooyman opent de vergadering.

Er zijn geen opmerkingen bij de agenda, dus deze wordt ongewijzigd vastgesteld.

Noud meldt dat David van den Burg (Ambient) helaas niet in de gelegenheid is om te komen, daarom wordt dat agendapunt opgenomen, zodat David later de discussie kan terugluisteren.

Afmelding is ontvangen van:

- Roeland Heuff
- Erik Kraaij
- Hilde Niezen
- Thieu Caris
- Luc Scholtis

2. Verslag vorige vergadering

Het verslag van vorige vergadering wordt doorgenomen. Er zijn verder geen opmerkingen over, of naar aanleiding van het verslag.

Actielijst:

De status van de acties is als volgt:

Nr.	Actor	Actie	Status
69	SIKB/IHW/RIO-NED/ GEONOVUM	Vergelijk self-assessment BOMOS	Afgerond
71	Secretaris	Agenderen besluitvorming wijzigingen i.r.t. BRO	Open, agenderen in juli
72	BRO	Verzorgen demo	Open, agenderen in juli
74	Secretaris	Voldoen aan PTOLU bespreken met Forum Standaardisatie	Geagendeerd
77	Voorzitter, secretaris	In gesprek gaan met WENR over stoffenlijsten	Afgerond
78	secretaris	David van den Burg uitnodigen voor volgende vergadering	Afgerond
79	CCvD leden	namen doorgeven van mensen uit hun eigen organisatie of hun netwerk, waarvan zij vinden dat David ze moet spreken	Afgerond
80	secretaris	ambities jaarplan koppelen aan CCvD agenda	Afgerond
81	Stephany de Maaijer	Frank Terpstra informatie sturen over werkwijze wijzigingen t.a.v. isomeren in Metingen	Afgerond

Over **actiepunt 69** meldt Harmen dat hier naar is gekeken met IHW, RIONED en SIKB. Hieruit kwamen de volgende observaties naar voren:

- Erg afhankelijk van de persoon die het invult (glas half vol of half leeg)
- Het is een moment opname. Op een aantal punten zijn bijv al verbeteringen, zoals roadmap
- Het is vooral bruikbaar als praatplaat

Conclusie:

- Interessant om de structuur te gebruiken als kapstok / onderliggende structuur voor nieuwe versie van ons jaarplan. Het geeft mooi thema's aan waar je ontwikkelijnen bij kunt uitwerken. Zo willen we het ook gaan gebruiken, dus vooral als methodiek/gedachtengoed en daarmee deze actie afronden. Puur als doel op zich heeft het geen toegevoegde waarde om de BOMOS analyses te doen.

Over **actiepunt 71 en 72** meldt Harmen dat Roeland heeft aangegeven dat dit nog te

vroeg is voor BRO en dat hij voorstelt om het door te schuiven naar op zijn vroegst de vergadering in juli.

Over **actiepunt 77** geeft Harmen aan dat hij contact heeft gehad met Dorothee van Tol van WENR over stoffenlijsten. Zij lichtte toe dat WENR geen stoffenlijsten publiceert, maar zij hebben wel veel milieudata in hun database waar veel vraag naar is, zoals PH, fosfaat en stikstof. Zij hebben wel ooit een scopedocument gemaakt met welke bodemkundige informatie er is. Dat lijkt onder de BRO nu weer opnieuw te worden gedaan, maar dan met focus op het stedelijk gebied, waar WENR vooral gericht is op agrarisch gebied. Daar zou synergie moeten zijn, maar WENR is niet wettelijk verankerd.

Wel komt vanuit Europa de Soil Monitoring Directive, waar men op zou kunnen anticiperen.

Publicatie van de stoffenlijsten zou wel een goed idee zijn, alleen die vraag/opdracht ligt er niet.

Zij staat open voor het geven van een presentatie. Mogelijke onderwerpen zijn zowel de Europese ontwikkelingen, als het verkennen van de behoefte om hun stoffenlijsten te publiceren of op een andere manier te linken aan andere activiteiten.

Henk voegt toe dat dit onderwerp ook op de agenda staat van de programmaraad bodembeheer en bodembescherming.

Afgesproken wordt om Dorothee van Tol uit te nodigen voor een presentatie in het CCvD. (**ACTIE 82**)

Over **actiepunt 80** stelt Harmen voor om dit mee te nemen in de nieuwe opzet van het jaarplan (zie actiepunt 69).

Het verslag wordt vastgesteld en de actielijst zal worden bijgewerkt.

3. Stakeholderanalyse

- start opname-

Noud licht toe dat de notitie hoofdstuk 1 tot en met 4 een samenvatting van de historie is en dat het advies zit in hoofdstuk 5 en 6. Hij vraagt of er volgens de leden nog onjuistheden in staan in hoofdstuk 1 tot en met 4. Dit is niet het geval.

Hoofdstuk 5 *De opbrengst van de gesprekken* wordt besproken.

Henk geeft aan dat hij gecharmeerd is van de inhoud, met name de opbouw van primair, secundair en tertiair. Dit is in zijn ogen een logische indeling.

Als het gaat over de rollen, is het in zijn ogen ook een prima samenvatting. De kern zit wat hem betreft bij het stuk over samenwerking, dat zouden de CCvD leden verder moeten bespreken.

Eric meldt dat hij de het advies heeft besproken met Hilde Niezen. Het eerste deel van hoofdstuk 5 is in hun ogen een goede samenvatting. Zij hebben wel een verzoek bij de indeling primair, secundair en tertiair omdat riolering veel meer 'infrastructuur' is dan 'water'. IMBOR en BORius (ook infrastructuur) staan bij secundair, terwijl dat voor RIONED primaire focus is. Hilde en hij willen dus graag IMBOR en BORius naar primair verplaatsen. Henk reageert dat als het voor RIONED primair is, het voor het CCvD primair is, want we zitten er samen in.

Eric voegt toe dat ook in ander verband de combi van water en infrastructuur speelt: in Europa loopt de herziening van de Richtlijn Stedelijk Afvalwater (Urban Waste Water Treatment Directive, UWWTD): [Politiek akkoord voor Europese richtlijn stedelijk afvalwater | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#) Mogelijk dat de Directive in de notitie van David als aandachtspunt voor komende jaren benoemd kan worden.

In de Directive komt een nieuwe meetverplichting voor wat er uit riool en waterzuivering komt richting oppervlaktewaterkwaliteit. De omvang en impact van de meetverplichting is

nog niet helemaal duidelijk vanwege lopende onderhandelingen, maar waterschappen en gemeenten zullen meer moeten gaan doen met meten, monitoren en data van emissies. [Het artikel waarnaar verwezen wordt meldt niets over de meetverplichtingen die in de nieuwe Directive opgenomen zijn. Met het beschikbaar komen van de definitieve wettekst zal dat duidelijk worden. Verwachting is dat de Directive door het nieuwe Europese Parlement in najaar 2024 goedgekeurd zal worden.]

Frank merkt op over de bullet "*Uitbreiding bodem met fysieke/biologische componenten...*" dat ze vanuit BRO in gesprek zijn met WENR en dat dat goed zou zijn om WENR expliciet te noemen in combinatie met de bodemgezondheidsrichtlijn.

De paragraaf: *De samenwerking* wordt besproken.

Henk vraagt over de derde bullet wat daar precies mee bedoeld wordt. Misschien zouden er een paar voorbeelden bij gezet moeten worden.

Harmen vult aan dat in de voorbespreking met David aan de orde kwam dat hij waarschuwt voor het toevoegen van nieuwe standaarden aan het CCvD; het kan te groot worden.

Henk merkt op over de vierde bullet over het ontbreken van een programmaraad dat hij dit vrij kort door de bocht vindt. Wat hem betreft moet eerst worden aangegeven dat in het CCvD uitvoerende en strategische zaken worden besproken. De constatering dat er geen programmaraad is, verwijst naar SIKB, waar de technisch inhoudelijke schemabeheerzaken en het strategische zijn gesplitst. Daar heeft deze splitsing nut, maar de vraag is of dat voor het beheer van de datastandaarden ook nut zou hebben. Een programmaraad hoeft niet per sé.

Noud bekrachtigt dit. De beheerzaken nemen in de vergaderingen zo'n 10 minuten in beslag en de rest van de vergadering gaat over strategische en tactische zaken. Zoals het nu geformuleerd staat lijkt het een groot gemis, maar dat is maar de vraag.

Eric ondersteunt dit en geeft aan dat de drie betrokken standaardbeheerders ieder hun eigen programmerende organen ernaast hebben.

Hoofdstuk 6 *Synthese* wordt besproken.

Noud legt voor dat de vraag is met wie de workshop straks gehouden moet worden: nodig je ook partijen uit met wie je verwacht samen te werken zoals Geonovum, etc.

Over de derde bullet vraagt Noud zich af hoe het onderhouden van contacten etc. concreet zou moeten gebeuren. Henk vult aan dat dit in de praktijk valt bij IHW, RIONED en SIKB. Dat kost extra capaciteit en de vierde bullet kost al helemaal veel extra capaciteit.

Noud merkt op dat hij de vierde bullet wel het interessantst vindt. Het past ook bij de analyse van David: laten we niet teveel andere domeinen integreren, maar we kunnen ze wel helpen. De vraag is inderdaad hoe je dat doet. Henk voegt toe dat ook de vraag is of dit de taak van het CCvD en hoe dat gefinancierd moet worden.

Aan David wordt meegegeven dat hij in de uitwerking van de roadmap ook aangeeft hoeveel geld en tijd iets kost.

Frank vult aan dat wat hem betreft ook de vraag is je meer aandacht aan wettelijke verankering kunt besteden. Dan zou er wellicht iemand vanuit het ministerie van BZK moeten aansluiten.

Noud vat samen dat David gevraagd wordt om een nieuwe versie van het advies te sturen met kleine aanpassingen op basis van het gegeven commentaar. Deze zal voor een laatste check worden verspreid onder de CCvD leden.

Ook zal worden aangestuurd op het zo snel mogelijk opzetten van de workshop, voor de zomer.

- einde opname-

4. Update BORIUS-programma

Eric Oosterom geeft een update over het BORIUS-programma. De PowerPoint slides zijn bijgevoegd als **Bijlage 1**.

De sheets die hij gebruikt, met uitzondering van de laatste, zijn van maart 2022, toen hij met Harro Verhoeven (CROW) een presentatie verzorgde voor het CCvD. Dit was toen onderdeel van een zoektocht naar het afstemmen van standaarden en werkprocessen. Dit zal er toe leiden dat er ook nieuwe standaarden moeten komen. De slides bevatten een onderbouwing van de mogelijke opbrengsten van betere afstemming. Er is veel geld mee gemoeid en als je alleen maar 1 promille bespaart, zijn dat al miljoenen. Er is een groot bespaarpotentieel, maar wie doet de investering?

BORIUS verkent voor verschillende domeinen hoeveel onderdelen 'plakjes' willen toevoegen aan GWSW. Het doel is om te zorgen dat verschillende domeinen op dezelfde manier modelleren. Dit levert veel besparing op voor software ontwikkelaars, aanbestedingen, contracten, etc.

De huidige stand van zaken is dat CROW een beheerorganisatie aan het oprichten is. Nog onduidelijk is of ze met het CCvD willen gaan samenwerken, maar het ligt wel als optie op tafel.

Een eerste projectorganisatie is opgetuigd onder BORius, waar projecten zijn gestart onder de CORE gemeenten. Ook is er een gezamenlijke stuurgroep CORE-BORius.

Paul Stroet vraagt over de bullet: *CDOR Showcase: Data over de ondergrond in samenhang bevragen* of dit ook inhoudt dat je elkaars data kunt gebruiken. Eric antwoordt dat het om een federatief datastelsel gaat, dus dat dit het geval is, maar dat het niet centraal hoeft. Het kan gedistribueerd en als linked-data. Het hebben van eenzelfde modellering helpt dan.

De intentie is om de afstemming tussen IMBOR en GWSW uit te breiden naar Aquo.

Eric sluit af dat er komende tijd GWSW wijzigingsvoorstellen voort zullen komen uit deze afstemmingen van standaarden en dat hij daarom wilde schetsen wat de achtergrond hiervan is.

Henk vraagt naar de samenwerking met de vele sectoren. Met de Roadmap is het CCvD in feite ook met zo'n zelfde exercitie bezig. Het zou een optie zijn om een sector-initiatief als het [Norminstituut Bomen](#) eens te bevragen in de werksessie voor de roadmap.

Paul Stroet vraagt of het niet teveel wordt als aansluiting gezocht moet worden met alle kolommen/sectoren. Eric antwoordt dat je domeinspecialistische standaarden moet houden, maar dat het gaat om het afstemmen van het generieke deel.

Paul antwoordt dat hij het inderdaad goed vindt om onderscheid te maken tussen welke informatie je nodig hebt en hoe je dit doet. Dat laatste moet gestandaardiseerd worden.

Frank Terpstra meldt dat bij Geonovum een standaard is ontwikkeld voor het [uniform beschrijven van begrippen; Standaard voor beschrijven van begrippen \(SBB\)](#). De [publieke consultatie](#) heeft al plaatsgevonden en de standaard is ingediend bij Forum Standaardisatie voor opnamen in de PTOLU-lijst. RIONED zat hier niet direct aan tafel, dus hij nodigt Eric uit om hier eens in detail naar te kijken. Frank biedt ook aan om hier een presentatie over te geven op een volgende vergadering (**ACTIE 83**)

5. Voortgang BRO fase 2

Frank Terpstra **geeft een terugkoppeling over de** stand van zaken. De PowerPoint slides zijn bijgevoegd als **Bijlage 2**.

Hij meldt dat de publieke consultatie voor de Catalogus Milieu hygiënisch Bodemonderzoek (SAD) tot en met 3 april loopt. Dit is de tweede consultatie, de vorige ging over de historische data. Nu gaat het over de uitgebreide catalogus met actuele gegevens.

Voor de Catalogus Overheidsbesluit Bodemverontreiniging (SLD) loop voor de eerste keer een consultatie, voor zowel de historie als de toekomstige gegevens. Deze catalogus is complex geworden door de van krachtwording van de omgevingswet.

Henk vraagt of er al reacties binnen zijn. Frank antwoordt dat dit met name gaat over bepaalde zaken die beter uitgelegd moeten worden, maar er zijn geen grote punten naar voren gekomen waar ze nog niet aan gedacht hadden. Maar de meeste reacties worden 3 of zelfs 5 april verwacht.

Desondanks worden erg geen showstoppers verwacht. Het meest spannende is de implementatie. Daarom wordt iteratief gewerkt en dat bevalt nu erg goed, omdat je direct achter zaken komt die in standaard niet handig zijn, in plaats van achteraf na het opleveren van de standaard.

SAD 1.0 met historische gegevens is klaar voor de ketentest, de eerste hobbels zijn verholpen. De ketentest gaat via de landelijke voorziening en twee bronhouders: Zaanstad en Rotterdam. Rotterdam kijkt mee als afnemer, er wordt ook nog gezocht naar andere afnemers. Als Zaanstad lukt, komt er vanuit Rotterdam een tweede iteratie.

Wat niet in de PowerPoint sheets is opgenomen is dat er ook implementatie-ondersteuning komt. Dit houdt in dat er financiering beschikbaar is vanuit het Ministerie van BZK voor bronhouders en andere partijen om aan te sluiten op BRO. Dit moet ervoor zorgen dat leveringen snel op gang komen.

6. Forum Standaardisatie

Harmen licht toe dat in het CCvD-D was afgesproken om te kijken naar mogelijkheden

om het naleven van de PTOLU-lijst iets sterker af te dwingen en/of te stimuleren. Op basis van een gesprek met Forum zijn de opties uit bijgaande notitie naar voren gekomen. De opsomming dient als longlist en het CCvD-D wordt gevraagd om aan te geven welke opties zij verder uitgewerkt zouden willen zien en of er nog aanvullingen zijn op de genoemde opties.

De opties worden per stuk besproken.

1. Meten

Gevraagd wordt hoe het gebruik wordt gemeten. Stephany antwoordt dat dit wordt uitgevraagd aan de standaardbeheerders. Het beeld hiervan is bij de standaardbeheerders echter beperkt. In de monitor beschrijft Forum hoe vaak de standaard in aanbestedingen is uitgevraagd, dit is niet representatief voor het gebruik van de standaard. Noud voegt toe dat ook bij BAG er van alles gemeten kon worden, maar of het echt gebruikt wordt is lastig te zien.

2. Wetgeving

Eric merkt op dat dit een vorm is van stimuleren, maar om het effect te zien moet je alsnog meten. Noud voegt toe dat ze bij BAG wel onderzoek doen naar gebruik. Daar blijkt dat het bedrijfsleven BAG meer gebruikt dan overheid.

3. Manifest

De vraag is waarom dit in onbruik is geraakt bij Forum. Misschien is het te vrijblijvend. Er is wel interbestuurlijke datastrategie, maar die komt van bovenaf. Frank voegt toe dat hij dit ook probeert voor de API-standaarden. Het is meer communicatie, dan juridisch bindend. Als er nieuwe partijen aansluiten is er een feestelijke ondertekening en bekendheid voor de aansluitende partij.

4. Streefbeeldafpraak

Noud meldt dat OBDO formeel het gebruik van PTOLU heeft afgesproken, dus daar ligt het al. Een optie zou zijn om het bij een sectoraal gerichte autoriteit op te pakken. De vraag is welke, er lijkt niet echt een voor de hand liggende optie.

5. Badges

Henk merkt op dat dit de eerste optie is die bottom-up is en dat werkt waarschijnlijk beter dan afspraken op strategisch niveau. Stephany merkt op dat zij veel bottom-up werken, maar dan is vaak het bezwaar dat waterbeheerders vanuit hun bestuur geen geld krijgen om wijzigingen op de standaard door te kunnen voeren. De GEMMA software catalogus van VNG wordt genoemd als vorm van erkenning en publicatie van software die aan standaarden voldoet, maar die catalogus staat ter discussie en doet zelf niets aan controle van wat leveranciers beweren over wel of niet voldoen.

6. Leveranciers

Vanuit Forum is Anneke Spijker bezig met een onderzoek om leveranciers meer te stimuleren om standaarden te gebruiken. Stephany merkt op dat zij heeft begrepen dat leveranciers geld krijgen om de standaard toe te passen, dit lijkt haar een bijzondere situatie. Dat speelt in ieder geval wel bij de BRO in de vorm van de implementatieondersteuning.

7. Communicatie

Henk meldt dat er vanuit SIKB voor bodembescherming roadshows worden georganiseerd. Hij merkt dat het door deze bekendheid meer wordt opgepakt door ambtenaren. Communicatie helpt dus bij de adoptie.

Frank brengt als extra optie in om te werken met prijsvragen, net als voor de gouden API's

Verder brengt Frank nog onderstaande figuur uit [BOMOS \(3.3.3.4\)](#) onder de aandacht:

Geconcludeerd wordt dat stimuleringsmaatregelen voor implementatie van standaarden het beste gezocht kunnen worden in de hoek van stimuleren en communiceren. We blijven met Forum hierover in gesprek en helpen elkaar hierin te verbeteren.

7. Wvttk

samenstelling en vacatures CCvD-D

De openstaande posities in het CCvD worden besproken.

Afgesproken wordt dat de volgende leden actie nemen om leden te werven voor de volgende stakeholder categorieën (**ACTIE 84**):

vacature	actiehouder
Gemeenten: VNG-WEB	Henk
Gemeenten: Stedelijk water en Rioleringen	Eric
Platform Netbeheerders	Eric via Kabels en Leidingen Overleg
Eindgebruikers archeologie / RCE	Henk/Noud
IPO	Stephany
Informatiesystemen stedelijk water	Eric

Over Informatiesystemen advies en veldwerk wordt opgemerkt dat Terra Index al goed betrokken is bij het beheer van SIKB0101, dus dat een positie in het CCvD niet

nodig is.

Eric merkt op dat hij Leveranciers van Informatiesystemen Stedelijk water en Riolerings al jaren telkens uitnodigt in het CCvD te stappen, maar dat men dit koppelt aan dat IMBOR als standaard en CROW als standaardbeheerder ook aanhaakt bij het CCvD.

8. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen vragen voor de rondvraag.

De voorzitter sluit de vergadering.

Actielijst CCvD Datastandaarden

Nr.	Datum	Actor	Actie	Status
71	23-06-2023	Secretaris	Agenderen besluitvorming wijzigingen i.r.t. BRO	Open, agenderen in juli
72	23-06-2023	BRO	Verzorgen demo	Open, agenderen in juli
82	15-03-2024	Secretaris	Uitnodigen Dorothee van Tol voor presentatie in CCvD over Milieudata en Soil Monitoring Directive	nieuw
83	15-03-2024	Frank Terpstra / Secretaris	Agenderen presentatie over standaard voor het uniform beschrijven van begrippen.	nieuw
84	15-03-2024	Henk, Noud Stephany, Eric	Benaderen stakeholders uit overzicht voor deelname CCvD	nieuw